

گزارشی از آتش سوزی بزرگ استرالیا و مرگ گونه‌های مختلف جانوری

فصل آتش

آزاده باقری

خبرنگار

«جان بیش از نیم میلیارد جانور در آتش سوزی استرالیا گرفته شد.» این جمله خبری چند کلمه‌ای در هفته اخیر بسیاری را متاثر کرده و این سؤال را به وجود آورده چرا همچنان جنگل‌های استرالیا در حال سوختن است و راهی برای خاموش کردن آن وجود ندارد؟

در هفته‌های اخیر دیدن تصاویری از کوالاها و کانگورهای بی‌پناهی که در آتش یا سوخته‌اند یا در حال فرار هستند یا یکسری مدافع حیوانات در حال آب دادن به آنها و نجات‌شان از میان جنگل پر از آتش و دود هستند بسیاری را مغموم کرده، دست به دست شده و در فضای مجازی درباره آن واکنش‌های بسیاری انجام گرفته شده است.

آتش سوزی که گفته می‌شود در شش ایالت استرالیا گسترش یافته و ۱۲ میلیون هکتار از جنگل‌ها را در بر گرفته است. جنگل‌هایی که در دل خود بیش از ۲۴۰ گونه جانوری را جای داده که بسیاری از آنها نادر و حتی در حال انقراض‌اند. برای همین چنین آتش سوزی عظیمی نگرانی‌ها را چند برابر کرده است و علامت سؤالی را به وجود آورده که این آتش سوزی قرار است تا کی ادامه یابد و چه تعداد از جانوران و پوشش گیاهی را در معرض نابودی قرار دهد؟

آتشی که البته تنها جانوران و گیاهان را در برنگرفته، بلکه جان بسیاری از مردمی را که نزدیک به این جنگل‌ها ساکن هستند نیز تهدید می‌کند. به طوری که تاکنون آمارها نشان داده است با وجود تخلیه مکان‌های پرخطر ۲۴ نفر در این میان جان خود را از دست داده‌اند.

آتش زدن بوته‌ها که به جان استرالیا افتاده است

اما علت آتش سوزی در استرالیا آن هم به این وسعت چیست؟ مهم‌ترین عاملی که به آن اشاره شده است گرمی هوا، کاهش بارندگی، وزش باد و خشکی هواست که دلیل دو پدیده «نوسان جنوبی ال نینو» و «دو قطبی اقیانوس هند» آن را تشدید کرده و موجب شده پوشش گیاهی مستعد در این مناطق آتش بگیرند و این آتش آنقدر گسترش یابد که دیگر مهار کردن آن را غیر ممکن کند.

آمارهای ثبت شده نشان می‌دهد دسامبر سال گذشته، استرالیا گرم‌ترین روزها را به خود دیده است. به طوری که ۴۲ درجه سانتی‌گراد نیز در این ماه ثبت شده و در این چند سال اخیر چنین دمایی برای این کشور بی سابقه بوده. ۴۸ درجه سانتی‌گراد در سیدنی نیز دمای هوای بی سابقه‌ای است که چند روز پیش این شهر به خود دید و ثبت شد. به همین دلیل و کمبود بارش موجب شده پدیده‌ای به نام bushfire یعنی بوته آتش رخ دهد. بوته‌هایی که در بیابان‌های بین جاده‌ای بیشتر دیده می‌شود و چون بزرگ هستند به ظاهر

شبیه درخت‌اند؛ اما بوته‌هایی هستند که شاخ و برگ‌های خشکی دارد و در گرمای هوا احتمال آتش گرفتن‌شان بسیار بالاست. برای همین هم «فصل آتش» در استرالیا بلای طبیعی است که هر سال آن را شاهد بوده‌اند با این حال از طریق راهکارهای گوناگون تلاش به مهار آن کرده‌اند.

برای همین هم پدیده بوته آتش پدیده تازه‌ای نیست و هر سال استرالیا با این پدیده روبه‌روست و برای همین هر سال به منظور جلوگیری از حادثه‌آفرین شدن این بوته‌های آتش آنها را خودشان آتش زده و خاموش‌شان می‌کردند تا این بوته‌ها خود به خود آتش نگیرفته و به جنگل‌های انبوه کشیده نشود. یعنی در طول سال دولت استرالیا با راهکارهای مختلف برای مهار و کنترل این بلای طبیعی به این نتیجه رسیده بودند که تنها راه کنترل آن این است که خود دولت با همکاری نیروهای آتش نشانی، نیروهای محیط زیست و پزشکی بوته‌ها را آتش بزنند. کاری که اصطلاحاً به آن burned off گفته شده که ایالت‌ها سالانه بودجه‌ای را برای این امر در زمستان در نظر می‌گرفتند و دو سال یک بار در این فصل بوته‌ها را آتش زده تا مانع آتش گرفتن‌شان در فصل تابستان و فصل آتش شوند. بوته‌های آتشی که در گوگل مپ نیز قابل مشاهده بود و مشخص است این بوته‌ها در هر ایالت کجاها رشد کرده‌اند.

حضور بی سابقه ارتش برای مهار آتش

حالا بیش از یک ماه از آتش سوزی علفزارها و جنگل‌های استرالیا می‌گذرد و دولت این کشور اعلام